ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.12.2018
COM(2018) 829 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης

1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, το 2018 η Επιτροπή θα υποβάλει προσωρινή έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Στόχος της εν λόγω ενδιάμεσης έκθεσης είναι η επισκόπηση της εφαρμογής των κανόνων για την εξασφάλιση της ισορροπίας του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO) την περίοδο 2014-2018. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στο άρθρο 83α και στο παράρτημα XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης[1].

2. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ PSEO

2.1. Νομική βάση του PSEO

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης:

- η καταβολή των παροχών που προβλέπονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς[2] βαρύνει τον προϋπολογισμό·
- τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών· και
- οι υπάλληλοι συμβάλλουν κατά το ένα τρίτο στη χρηματοδότηση του καθεστώτος.

Το άρθρο 83α προβλέπει ότι η ισορροπία του συνταξιοδοτικού καθεστώτος εξασφαλίζεται με την ηλικία συνταξιοδότησης και το ποσοστό εισφοράς στο καθεστώς. Προβλέπει επίσης διαδικασίες για ετήσιες και ανά πενταετία επικαιροποιήσεις του ποσοστού εισφοράς στο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Στο παράρτημα XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης καθορίζονται οι αναλογιστικοί κανόνες για τον υπολογισμό του ποσοστού εισφοράς προκειμένου να εξασφαλίζεται η ισορροπία του καθεστώτος.

2.2. Αρχή του πλασματικού (εικονικού) ταμείου

Το PSEO είναι ένα πλασματικό (εικονικό) ταμείο καθορισμένων παροχών, στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές των υπαλλήλων χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεών τους. Αν και δεν υπάρχει στην πραγματικότητα επενδυτικό ταμείο, θεωρείται ότι το ποσό που θα συγκέντρωνε ένα τέτοιο ταμείο επενδύεται σε μακροπρόθεσμα ομόλογα των κρατών μελών και αντικατοπτρίζεται στις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που εγγράφονται στους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη

[1] Σύμφωνα με το άρθρο 83α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, στο παράρτημα XII αυτού καθορίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εξασφάλιση της ισορροπίας του συνταξιοδοτικού συστήματος των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO).

[2] Οι παροχές που καταβάλλονται στο πλαίσιο του PSEO ορίζονται στο κεφάλαιο 3 του τίτλου V και στο παράρτημα VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Στις παροχές που προβλέπονται στο PSEO συγκαταλέγονται οι συντάξεις αρχαιότητας, η μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, τα επιδόματα αποχώρησης, οι συντάξεις επιζώντων και τα επιδόματα αναπηρίας.

εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καθώς το PSEO είναι σχεδιασμένο ως πλασματικό ταμείο, οι εισφορές των υπαλλήλων χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεων όσων καταβάλλουν εισφορές. Οι εισφορές στην πραγματικότητα καλύπτουν το κόστος των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν εντός συγκεκριμένου έτους και δεν συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με τις συνταξιοδοτικές δαπάνες του εν λόγω έτους. Η νομολογία της ΕΕ έχει επιβεβαιώσει ότι το PSEO είναι ένα πλασματικό ταμείο, κρίνοντας παράλληλα ότι παρουσιάζει και ορισμένα χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν σε καθεστώς αλληλεγγύης[3].

Το PSEO διαφοροποιείται σε σχέση με τα δημοσιοϋπαλληλικά συνταξιοδοτικά καθεστώτα της πλειονότητας των κρατών μελών, στα οποία το ποσοστό εισφοράς ή οι παροχές αναπροσαρμόζονται ώστε οι εισφορές που εισπράττονται και οι συνταξιοδοτικές δαπάνες να είναι ισοσκελισμένες. Σε αυτού του είδους τα καθεστώτα, αν δεν είναι εφικτό να επιτευχθεί ισορροπία, η διαφορά καλύπτεται από τον προϋπολογισμό (φόροι).

Το πλασματικό ταμείο του PSEO αποτιμάται τόσο σε ετήσια βάση όσο και ανά πενταετία, σαν να υπήρχε πραγματικό ταμείο, ώστε να εξασφαλίζεται έτι περαιτέρω η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του.

2.3. Η αρχή της αναλογιστικής ισορροπίας

Η ισορροπία του PSEO εξασφαλίζεται σε τακτική βάση μέσων επικαιροποιήσεων των ποσοστών εισφοράς και, κατά περίπτωση, της ηλικίας συνταξιοδότησης.

Το PSEO τηρεί την αρχή της αναλογιστικής ισορροπίας, βάσει της οποίας οι ετήσιες εισφορές των υπαλλήλων πρέπει να καλύπτουν το ένα τρίτο των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν κατά το υπό εξέταση έτος[4], οι οποίες αντιστοιχούν στις μελλοντικές συντάξεις που οι ίδιοι υπάλληλοι θα λαμβάνουν μετά τη συνταξιοδότηση, συν (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) τα επιδόματα αναπηρίας και τις συντάξεις επιζώντων και τις συντάξεις ορφανών. Για να είναι εφικτός αυτός ο υπολογισμός[5], οι εισφορές αποτιμώνται στην παρούσα αξία με τη χρήση (προεξοφλητικού) επιτοκίου. Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός αποτελεί μια αναλογιστική αποτίμηση.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής εισφοράς είναι ένας μηχανισμός που εξασφαλίζει την ισορροπία του καθεστώτος από έτος σε έτος. Επικαιροποιείται αυτόματα αν από την αναλογιστική αποτίμηση που προβλέπεται στο άρθρο 83α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προκύψει ότι είναι αναγκαίο για την πλήρη κάλυψη των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν εντός συγκεκριμένου έτους. Κατά συνέπεια, όταν οι υπάλληλοι καταβάλλουν το επικαιροποιημένο ποσοστό εισφοράς αποκτούν συνταξιοδοτικά δικαιώματα για ένα συγκεκριμένο έτος που προστατεύονται από την αρχή των κεκτημένων δικαιωμάτων.

---

[3] Βλ. για παράδειγμα, υπόθεση F-105/05 *Wils κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, αιτιολογική σκέψη 85, και υπόθεση T-439/09 *Purvis κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου*, αιτιολογική σκέψη 45.

[4] Άρθρο 83 παράγραφος 2 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

[5] Το ποσοστό συνταξιοδοτικής εισφοράς υπολογίζεται σύμφωνα με τη «μέθοδο των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης» που προβλέπεται από το διεθνές λογιστικό πρότυπο IPSAS 25 (που αντικαταστάθηκε από το IPSAS 39 με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2018). Το σύνολο των αναλογιστικών αξιών δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν από εν ενεργεία υπαλλήλους (καλούμενο «κόστος υπηρεσίας» στην αναλογιστική επιστήμη) συγκρίνεται με το ετήσιο σύνολο των βασικών μισθών, προκειμένου να καθοριστεί το ποσοστό εισφοράς.

3. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 2013

Τα τελευταία χρόνια, η ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση βίωσε δύο διαδοχικές, μεγάλης κλίμακας μεταρρυθμίσεις. Η μεταρρύθμιση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης του 2013 περιλάμβανε μια σειρά μέτρων που επηρέασαν τη λειτουργία του PSEO και εξασφάλισαν σημαντικές οικονομίες:

- αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης (έως τα 66 έτη),

- μείωση του συνταξιοδοτικού συντελεστή συσσώρευσης (από 1,9 % σε 1,8 %),

- διετές πάγωμα όλων των μισθών, των συντάξεων και των επιδομάτων το 2013 και το 2014 και αναδρομική απόφαση για τον περιορισμό των μισθολογικών αναπροσαρμογών στο ελάχιστο το 2011 και το 2012[6]. Ως αποτέλεσμα της μη εφαρμογής της μεθόδου επικαιροποίησης των μισθών, η παράλληλη εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης με εκείνη των εθνικών δημόσιων υπαλλήλων δεν διατηρήθηκε κατά τα εν λόγω έτη,

- περιορισμένη εξέλιξη σταδιοδρομίας για τους υπαλλήλους βαθμού AD και AST, με περιορισμένη πρόσβαση σε υψηλότερους βαθμούς,

- δημιουργία χαμηλότερης μισθολογικής κλίμακας για τις θέσεις υπαλλήλων γραφείου και γραμματέων, με αποτέλεσμα την ουσιαστική μείωση των αποδοχών τους κατά 13 έως 40 %,

- αύξηση του χρόνου εργασίας όλων των υπαλλήλων κατά 2,5 ώρες την εβδομάδα, ώστε να ανέρχεται πλέον σε 40 ώρες, χωρίς χρηματική αποζημίωση.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης του 2013 θεσπίστηκε σειρά μέτρων που αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος:

- σύμφωνα με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα[7] και τις βέλτιστες αναλογιστικές πρακτικές που επιβάλλουν να εφαρμόζεται περίοδος παρατηρήσεων του παρελθόντος με βάση την εκτιμώμενη διάρκεια των δεσμεύσεων παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τα επιτόκια και την αύξηση των μισθών, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ισορροπία των συνταξιοδοτικών καθεστώτων, οι κινητοί μέσοι όροι για την παρατήρηση των επιτοκίων και την αύξηση των μισθών επεκτάθηκαν στα 30 έτη με μεταβατική περίοδο επτά ετών·

- προκειμένου να αρθούν οι δυσχέρειες που προέκυψαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου αναπροσαρμογής στο παρελθόν, προβλέφθηκε μέθοδος που καθιστά δυνατή την αυτόματη ετήσια επικαιροποίηση του ποσοστού συνταξιοδοτικής εισφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, το ποσοστό συνταξιοδοτικής εισφοράς επικαιροποιείται τακτικά χωρίς τη μεσολάβηση νομικής πράξης. Εν συνεχεία, η Επιτροπή δημοσιεύει το επικαιροποιημένο ποσοστό, μέσα σε δύο εβδομάδες από την επικαιροποίηση, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σειρά C, για λόγους ενημέρωσης·

---

[6] Οι μισθολογικές αναπροσαρμογές περιορίστηκαν αντίστοιχα σε 0 % και 0,8 % το 2011 και το 2012, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 422/2014 και αριθ. 423/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014.

[7] IPSAS 25, άρθρα 91 και 96.

– στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης του 2013, ως δεύτερη μεταβλητή για την εξασφάλιση της ισορροπίας του συστήματος καθιερώθηκε η ηλικία συνταξιοδότησης, προκειμένου να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι μελλοντικές δημογραφικές αλλαγές. Πιο συγκεκριμένα, ανατέθηκε στην Επιτροπή να εξετάζει κάθε πέντε έτη την ηλικία συνταξιοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις που επηρεάζουν το προσδόκιμο ζωής των δημόσιων υπαλλήλων των κρατών μελών και των υπαλλήλων της ΕΕ[8]. Η Επιτροπή αναμένεται να υποβάλει την πρώτη της έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το 2019.

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΤΟΥ PSEO (2014-2018)

Η Eurostat είναι η αρχή που είναι αρμόδια για την τεχνική εφαρμογή του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Κατά τη διενέργεια των αναλογιστικών αποτιμήσεων του PSEO επικουρείται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους ειδικευμένους εμπειρογνώμονες. Τα ζητήματα μεθοδολογίας που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του παραρτήματος αντιμετωπίζονται από τη Eurostat σε συνεργασία με εθνικούς εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, οι οποίοι συνέρχονται ως ομάδα (ομάδα εργασίας του άρθρου 83) τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

4.1. Δραστηριότητα της ομάδας εργασίας του άρθρου 83 την περίοδο 2014-18

Την περίοδο 2014-2018, η ομάδα εργασίας του άρθρου 83 συνεδρίασε κάθε έτος, όπως προβλέπει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης. Η εν λόγω ομάδα εξέτασε και επικύρωσε τα μεθοδολογικά έγγραφα που είχε συντάξει η Eurostat.

Η Eurostat προβαίνει επίσης σε ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών για αναλογιστικά ζητήματα με διεθνείς οργανισμούς, όπως το ISRP (κοινό τμήμα διαχείρισης συντάξεων συντονισμένων οργανισμών, που περιλαμβάνουν τον ΟΟΣΑ, το ΝΑΤΟ, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας.

4.2. Αποτιμήσεις του ανεξάρτητου ειδικευμένου εμπειρογνώμονα

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η Eurostat επικουρείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα για τη μεθοδολογική εφαρμογή, καθώς και τον ορισμό και υπολογισμό των αντίστοιχων αναλογιστικών παραδοχών.

Μετά από την ολοκλήρωση ανοικτής διαδικασίας, η Eurostat επικουρήθηκε από τις ακόλουθες αναλογιστικές εταιρείες:

- την EY Actuaires Conseils για τις αποτιμήσεις του PSEO από το 2014 έως το 2016·
- την Consortium of Agilis S.A. και την Prudential Ltd. για τις αποτιμήσεις του PSEO το 2017 και το 2018.

[8] Άρθρο 77 παράγραφος 6 και του άρθρου 77 παράγραφος 7 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Και οι δύο αναλογιστικές εταιρείες επανεξέτασαν και επικύρωσαν τη μεθοδολογία, τους υπολογισμούς και τις εκθέσεις που αφορούσαν την αποτίμηση του PSEO. Ειδικότερα, τα στοιχεία για τους υπολογισμούς, όπως ο πληθυσμός του PSEO και οι αναλογιστικές παραδοχές, συμφωνήθηκαν με τους εν λόγω εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Οι τελικές εκθέσεις αποτίμησης που υπέβαλε η Eurostat ενσωματώνουν τις συστάσεις των εν λόγω αναλογιστικών εταιρειών.

Οι αναλογιστικές εταιρείες πραγματοποιούν ανεξάρτητους, παράλληλους υπολογισμούς του ποσοστού συνταξιοδοτικής εισφοράς του PSEO και διατυπώνουν αναλογιστική γνώμη, η οποία μπορεί να είναι «ανεπιφύλακτη» ή «με επιφυλάξεις» (η δεύτερη περίπτωση συντρέχει όταν τα αποτελέσματα των αναλογιστικών εταιρειών διαφέρουν από τα αποτελέσματα της Eurostat κατά ποσοστό που υπερβαίνει το ανεκτό όριο σημαντικότητας του 3 %).

Οι αναλογιστικές εταιρείες, για το σύνολο των εκθέσεων αποτίμησης του PSEO που εξέδωσαν μεταξύ 2014 και 2018, διατύπωσαν «ανεπιφύλακτη» γνώμη.

5. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

5.1. Κανονιστικές παράμετροι

Οι τιμές αυτές συνδέονται κυρίως με την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών παροχών.

Μεταβάλλονται ανάλογα με ορισμένες συνθήκες που αφορούν την προσωπική κατάσταση κάθε υπαλλήλου[9], π.χ.

- ο ετήσιος συντελεστής συσσώρευσης είναι 1,8 % για τους υπαλλήλους που προσλήφθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2014, 1,9 % για τους υπαλλήλους που προσλήφθηκαν μεταξύ 1ης Μαΐου 2004 και 31ης Δεκεμβρίου 2013 και 2 % για εκείνους που προσλήφθηκαν έως την 30ή Απριλίου 2004,

- η «κανονική» ηλικία συνταξιοδότησης στην οποία οι υπάλληλοι μπορούν να συνταξιοδοτούνται χωρίς περικοπή των συνταξιοδοτικών παροχών κυμαίνεται από 60 έως 66 έτη,

- προβλέπονται αποζημιώσεις για τους υπαλλήλους που παραμένουν στην υπηρεσία μετά την ηλικία συνταξιοδιότησής τους (κίνητρο Βαρκελώνης), ενώ εφαρμόζονται ποινικές ρήτρες σε περίπτωση πρόωρης αποχώρησης από την υπηρεσία πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης.

Στον πίνακα 1 παρουσιάζεται ο κατάλογος των βασικών κανονιστικών παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για την τελευταία αποτίμηση των συντάξεων που πραγματοποιήθηκε το 2018.

Πίνακας 1 - Βασικές κανονιστικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική αποτίμηση του 2018

[9] Βλ. παράρτημα XIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Παράμετρος	Τιμή
Νομική πηγή	Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης σε ισχύ από 01.01.2014
Ημερομηνία αναφοράς για τον πληθυσμό (παράρτημα XII άρθρο 1)	31.12.2017
Ανώτατη επίσημη ηλικία συνταξιοδότησης (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 52)	65 έτη (αυτοδικαίως - υπάλληλοι που υπηρετούν πριν από την 01.01.2014), 66 έτη (αυτοδικαίως - νεοπροσληφθέντες υπάλληλοι) ή 67 έτη (κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου) ή έως τα 70 έτη (σε εξαιρετικές περιπτώσεις)
Κανονική ηλικία συνταξιοδότησης (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 52 και παράρτημα XIII άρθρο 22)	60 έως 66 έτη ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, την ηλικία και την ημερομηνία εισόδου στην υπηρεσία
Κατώτατη ηλικία συνταξιοδότησης (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 52 στοιχείο β), παράρτημα VIII άρθρο 9 και παράρτημα XIII άρθρο 23)	58
Κατηγορία και βαθμός για το ελάχιστο όριο διαβίωσης (παράρτημα VIII άρθρο 6)	πρώτο κλιμάκιο του βαθμού 1
Ανώτατο ύψος σύνταξης αρχαιότητας (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 77)	70 % του βασικού μισθού κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης
Ετήσιος συντελεστής συσσώρευσης (άρθρο 77 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και άρθρο 21 του παραρτήματος XIII)	1,8 % (για υπαλλήλους που υπηρετούν από 01.01.2014), 1,9 % (για υπαλλήλους που υπηρετούν από 1.05.2004), ή 2 % (για υπαλλήλους που υπηρετούν πριν από 01.05.2004) του βασικού μισθού
Επιπρόσθετη αύξηση για υπαλλήλους που παραμένουν στην υπηρεσία μετά την κανονική ηλικία συνταξιοδότησης (παράρτημα VIII άρθρο 5 και παράρτημα XIII άρθρο 22)	1,5 % (νεοπροσληφθέντες υπάλληλοι) ή 2,5 % του βασικού μισθού, ή 5 % του ποσού των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που είχαν αποκτήσει στην ηλικία των 60 ετών, ανάλογα με την ημερομηνία εισόδου του υπαλλήλου στην υπηρεσία, τα έτη υπηρεσίας του την 01.05.2004 και την ηλικία του την 01.05.2004
Κατώτατο ύψος σύνταξης αρχαιότητας (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 77)	4 % του ελαχίστου ορίου διαβίωσης ανά έτος υπηρεσίας
Επίδομα αναπηρίας (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 78)	70 % του βασικού μισθού

Κατώτατο ύψος επιδόματος αναπηρίας (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 78)	100 % του ελαχίστου ορίου διαβίωσης
Ανακληρονομική σύνταξη (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 79 και παράρτημα VIII άρθρο 18)	60 % της σύνταξης αρχαιότητας
Κατώτατο ύψος ανακληρονομικής σύνταξης (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 79 και παράρτημα VIII άρθρο 18)	35 % του τελευταίου βασικού μισθού
Σύνταξη επιζώντων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 79 και παράρτημα VIII άρθρο 17)	60 % της σύνταξης αρχαιότητας που θα ήταν καταβλητέα στον υπάλληλο
Κατώτατο ύψος σύνταξης επιζώντων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης άρθρο 79)	35 % του τελευταίου βασικού μισθού ή του ελαχίστου ορίου διαβίωσης

5.2. Αναλογιστικές παραδοχές

Πρόκειται για τιμές για τις οποίες πρέπει να γίνεται πρόβλεψη σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και των βέλτιστων κοινά αποδεκτών αναλογιστικών πρακτικών.

Οι τιμές για τις εν λόγω αναλογιστικές παραδοχές υπολογίστηκαν σύμφωνα με τις γενικές αναλογιστικές πρακτικές και συμφωνήθηκαν με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών στις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας του 83.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και τις αποφάσεις της ομάδας εργασίας, κάποιες από τις παραδοχές (π.χ. ο πίνακας θνησιμότητας) επικαιροποιούνται μόνο κατά την πενταετή αναλογιστική αποτίμηση του καθεστώτος, ενώ άλλες επικαιροποιούνται κάθε έτος. Η τελευταία πενταετής αναλογιστική αποτίμηση πραγματοποιήθηκε το 2018.

5.3. Δημογραφικές παραδοχές

Οι βασικές δημογραφικές αναλογιστικές παραδοχές είναι οι ακόλουθες:

– οι πίνακες θνησιμότητας: ο πίνακας θνησιμότητας ΕΕ (ΠΘΕΕ) 2018, τον οποίο κατάρτισε η Eurostat, είναι ένας πίνακας προβλέψεων που ενσωματώνει την τάση των προσδόκιμων ζωής με χρονικό ορίζοντα εικοσαετίας (ίδια χρονική διάρκεια με εκείνη του PSEO) βάσει της εξέλιξης της θνησιμότητας του πληθυσμού του PSEO. Ο ΠΘΕΕ 2018 είναι, επομένως, ένας πίνακας θνησιμότητας που βασίζεται σε πληθυσμό που παρουσιάζει απόλυτη συνάφεια για το PSEO.

Ο πίνακας 2 είναι απόσπασμα του ΠΘΕΕ·

Ηλικία	Άνδρες		Γυναίκες	
	Πιθανότητα θανάτου σε ηλικία x	Προσδόκιμο ζωής	Πιθανότητα θανάτου σε ηλικία x	Προσδόκιμο ζωής
40	0,00052220	44	0,00040251	47
45	0,00089611	39	0,00069129	42
50	0,00151059	35	0,00118716	37
55	0,00254589	30	0,00203834	32
60	0,00428923	25	0,00349874	27
65	0,00691083	21	0,00600232	23
70	0,01268196	17	0,00923173	19
75	0,02321581	13	0,01561910	15
80	0,04230976	10	0,02977824	11
85	0,07648061	7	0,05640000	8
90	0,13322851	5	0,10771240	5

- οι πίνακες αναπηρίας που κατάρτισε η Eurostat βάσει παρατηρήσεων του παρελθόντος·
- η θεωρητική ηλικία συνταξιοδότησης· σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης θεωρείται ότι οι συνταξιοδοτήσεις θα επέλθουν σε καθορισμένη μέση ηλικία που ποικίλει ανάλογα με την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας από τον κάθε υπάλληλο·
- η πιθανότητα να είναι έγγαμος/-η ο/η υπάλληλος κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης·
- οι συντελεστές οι σχετικοί με τα ορφανά και τους διαζευγμένους κ.λπ.

Στον πίνακα 3 παρουσιάζεται ο κατάλογος των βασικών δημογραφικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την τελευταία αποτίμηση των συντάξεων που πραγματοποιήθηκε το 2018.

Πίνακας 3 - Δημογραφικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική αποτίμηση του 2018

Δημογραφικές παραδοχές	31/12/2017
Πίνακας θνησιμότητας (υγιείς υπάλληλοι)	ΠΘΕΕ 2018
Πίνακας θνησιμότητας (υπάλληλοι με αναπηρία)	ΠΘΕΕ 2018+3 έτη
Πίνακας αναπηρίας	Πίνακας αναπηρίας 2018
Προσωπική κατάσταση	Προσωπική κατάσταση

πιθανότητα ο άνδρας υπάλληλος να είναι έγγαμος κατά την ηλικία συνταξιοδότησης	82 %
πιθανότητα η γυναίκα υπάλληλος να είναι έγγαμη κατά την ηλικία συνταξιοδότησης	52 %
Μέση ηλικιακή διαφορά μεταξύ υπαλλήλου και του/της συντρόφου του/της	1 έτος
Θεωρητική ηλικία συνταξιοδότησης	63 έως 66
Κινήσεις προσωπικού	Κινήσεις προσωπικού 2018

5.4. Χρηματοοικονομικές και οικονομικές παραδοχές

Σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο, ήτοι τα επιτόκια του μακροχρόνιου δημόσιου χρέους των κρατών μελών (Real Discount Rate–RDR) και η γενική αύξηση μισθών, ήτοι το ποσοστό της ετήσιας μεταβολής των μισθολογικών κλιμάκων (General Salary Growth–GSG) υπολογίζονται ως ο κινητός μέσος των αντίστοιχων ποσοστών για τα 30 προηγούμενα έτη. Ωστόσο, έως το 2020, σύμφωνα με το άρθρο 11α του παραρτήματος XII, ο κινητός μέσος όρος υπολογίζεται με βάση συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Το 2018 το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο και η γενική αύξηση μισθών υπολογίστηκαν ως ο μέσος όρος των σχετικών ποσοστών για τα 24 προηγούμενα από το 1994 έως το 2017, με αποτέλεσμα στην επικαιροποίηση του 2018 οι τιμές του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου και της γενικής αύξησης μισθών να είναι αντίστοιχα 2,9 % και - 0,1 %.

Μία ακόμη σημαντική οικονομική παραδοχή είναι ο πίνακας αύξησης μισθών λόγω αρχαιότητας και προαγωγών (Increase due to Seniority and Promotions–ISP), ο οποίος αφορά την αύξηση των μισθών που συμβαδίζει με την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των υπαλλήλων της ΕΕ (δηλαδή, τα κλιμάκια αρχαιότητας και προαγωγών). Με την έναρξη ισχύος του νέου κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης την 1η Ιανουαρίου 2014, η εξέλιξη της σταδιοδρομίας των υπαλλήλων της ΕΕ μετεξελίχθηκε και η σχέση μεταξύ βαθμού και καθηκόντων ενισχύθηκε: η πρόσβαση στους υψηλότερους βαθμούς στις ομάδες καθηκόντων AD και AST είναι πλέον περιορισμένη υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Επίσης, καθιερώθηκε η ομάδα καθηκόντων AST/SC.

Στον πίνακα 4 παρουσιάζεται ο κατάλογος των βασικών οικονομικών και χρηματοοικονομικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την τελευταία αποτίμηση των συντάξεων που πραγματοποιήθηκε το 2018.

Πίνακας 4 - Οικονομικές και χρηματοοικονομικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική αποτίμηση του 2018

Χρηματοοικονομικές παραδοχές	**31/12/2017**
Μισθολογική κλίμακα	Σε ισχύ από

	01.07.2017
Διάρκεια	20 έτη
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	4,8 %
Ποσοστό πληθωρισμού	1,8 %
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	2,9 %
Γενική αύξηση μισθών	-0,1 %
Γενική επανεκτίμηση των συντάξεων (ίση με την τιμή της γενικής αύξησης μισθών)	-0,1 %
Αύξηση μισθών λόγω αρχαιότητας και προαγωγών	Πίνακας αύξησης μισθών λόγω αρχαιότητας και προαγωγών 2018
Συντελεστής για συντάξεις ορφανών και διαζευγμένων	13 %
Διορθωτικοί συντελεστές (άρθρο 3 παράγραφος 5 του παραρτήματος XI & άρθρο 20 του παραρτήματος XIII)	0,0 %

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

6.1. Αποτιμήσεις των συντάξεων μεταξύ 2014 και 2018

Κατά την περίοδο 2014-2018, για να εξασφαλιστεί η ισορροπία του καθεστώτος, το ποσοστό συνταξιοδοτικής εισφοράς υπολογίστηκε ως το ένα τρίτο της σχέσης μεταξύ του συνολικού κόστους της υπηρεσίας και του συνόλου των ετήσιων βασικών μισθών, σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Στον πίνακα 5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα κάθε αξιολόγησης από το 2014 και μετά.

Πίνακας 5 – Συνταξιοδοτική εισφορά ανά έτος μεταξύ 2014 και 2018

Στοιχεία	**Αποτιμήσεις των συντάξεων**				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
	Ημερομηνία αναφοράς				
	31-12-2013	**31-12-2014**	**31-12-2015**	**31-12-2016**	**31-12-2017**
Κόστος υπηρεσίας για τη συνταξιοδότηση	28,3 %	28,2 %	27,2 %	27,1 %	27,4 %
Κόστος υπηρεσίας για αναπηρία	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,7 %
Κόστος υπηρεσίας για θάνατο	0,9 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Σχέση κόστους υπηρεσίας / βασικού μισθού	**30,4 %**	**30,5 %**	**29,5 %**	**29,3 %**	**30,0 %**

Ποσοστό εισφοράς των υπαλλήλων (1/3 της συνολικής σχέσης)	**10,1 %**	**10,2 %**	**9,8 %**	**9,8 %**	**10,0 %**
Εφαρμοζόμενο ποσοστό εισφοράς των υπαλλήλων	**10,1 %**	**10,1 %**	**9,80 %**	**9,80 %**	**10,0 %**

6.2. Αποτελέσματα της τελευταίας αποτίμησης των συντάξεων

Από την αναλογιστική αποτίμηση του PSEO που πραγματοποιήθηκε το 2018 προκύπτει ότι, για να διασφαλιστεί η ισορροπία του εν λόγω συνταξιοδοτικού καθεστώτος, το ποσοστό εισφοράς που απαιτείται για τη χρηματοδότηση του ενός τρίτου των προβλεπόμενων παροχών θα είναι 10,0 % του βασικού μισθού (ή του επιδόματος αναπηρίας).

Το ποσοστό των εισφορών που υπολογίστηκε και αναφέρεται ανωτέρω (10 %) αντιστοιχεί στο ένα τρίτο της σχέσης μεταξύ του συνολικού κόστους της υπηρεσίας (1 424,8 εκατ. EUR) και του συνόλου των ετήσιων βασικών μισθών (4 749,2 εκατ. EUR). Το εν λόγω ποσοστό είναι *υψηλότερο* (+0,2 %) σε σχέση με το ποσοστό που υπολογίστηκε κατά το 2017 (9,8 %).

Σύμφωνα με το άρθρο 83α παράγραφος 3 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, το ποσό αναφοράς που καθορίζεται στο άρθρο 83 παράγραφος 2 επικαιροποιείται. Η Επιτροπή δημοσιεύει το επικαιροποιημένο ποσοστό εισφοράς που προκύπτει (10,0 %) μέσα σε δύο εβδομάδες από την επικαιροποίηση, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C, για λόγους ενημέρωσης.

Η επικαιροποίηση αρχίζει να ισχύει ταυτόχρονα με την ετήσια επικαιροποίηση των αποδοχών βάσει του άρθρου 65 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, δηλαδή ισχύει αναδρομικά από 1ης Ιουλίου 2018.

7. ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Όπως διευκρινίζεται στο τμήμα 2.3 της παρούσας έκθεσης, η ισορροπία του PSEO επιτυγχάνεται όταν οι ετήσιες εισφορές οι οποίες καταβάλλονται από το προσωπικό καλύπτουν το ένα τρίτο των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, δηλαδή, σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, το 1,8 %, το 1,9 % ή το 2 % του τελευταίου βασικού μισθού πριν από την συνταξιοδότηση, σε ό,τι αφορά τη σύνταξη αρχαιότητας. Δεδομένου ότι ο υπολογισμός του ποσοστού των συνταξιοδοτικών εισφορών αποσκοπεί στην ισορροπία του καθεστώτος, η εν λόγω ισορροπία διασφαλίζεται όταν εφαρμοστεί το ποσοστό που υπολογίστηκε.

Κατά την περίοδο αναφοράς της παρούσας έκθεσης, βάσει του ποσοστού εισφοράς που υπολογίστηκε από την Eurostat, το ποσοστό συνταξιοδοτικής εισφοράς επικαιροποιήθηκε λαμβανομένων υπόψη των ειδικών διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης:

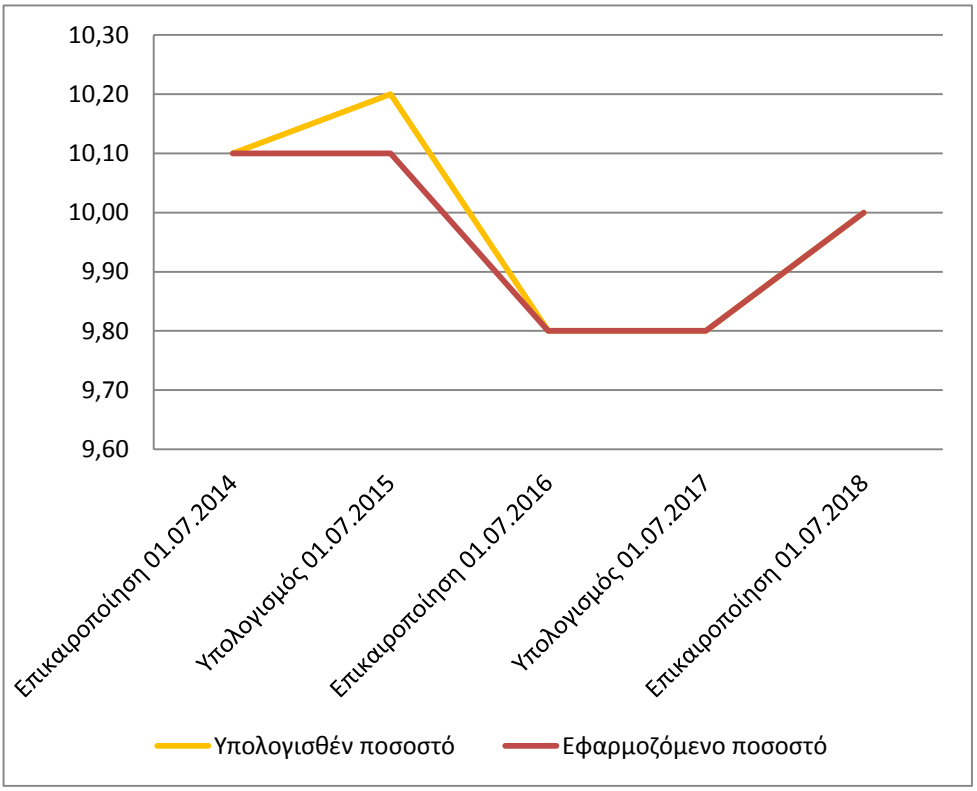
– το άρθρο 2 παράγραφος 1 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης (η επικαιροποίηση δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα εισφορά μεγαλύτερη ή μικρότερη από 1 % σε σχέση με την εισφορά που ίσχυε το προηγούμενο έτος)·

– το άρθρο 2 παράγραφος 2 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης (η διαφορά που διαπιστώνεται μεταξύ της αναπροσαρμογής του ποσοστού της εισφοράς που θα προέκυπτε από τον αναλογιστικό υπολογισμό και της επικαιροποίησης που προκύπτει από τη μεταβολή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τελευταία πρόταση, δεν οδηγεί ποτέ σε ανάκτηση ή, κατ' ακολουθία, σε συνυπολογισμό της κατά τους μεταγενέστερους αναλογιστικούς υπολογισμούς)·

– το άρθρο 83α παράγραφος 4 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης (επ' ευκαιρία της ετήσιας επικαιροποίησης της ανά πενταετία διενεργούμενης αναλογιστικής αποτίμησης, το ποσοστό εισφοράς επικαιροποιείται μόνον εφόσον αποδεικνύεται η ύπαρξη απόκλισης τουλάχιστον 0,25 τοις εκατό μεταξύ του ποσοστού της τρέχουσας εισφοράς και του ποσοστού που είναι αναγκαίο για τη διατήρηση της αναλογιστικής ισορροπίας. Το όριο αυτό δεν εφαρμόζεται σε πενταετή αναλογιστική αποτίμηση όπως η αποτίμηση του 2018).

Στη γραφική απεικόνιση 1 συνοψίζονται τα υπολογιζόμενα και τα εφαρμοζόμενα ποσοστά συνταξιοδοτικών εισφορών.

Γράφημα 1 – Σύνοψη των υπολογιζόμενων και εφαρμοζόμενων ποσοστών συνταξιοδοτικών εισφορών

Το γράφημα καταδεικνύει ότι το εφαρμοζόμενο ποσοστό των συνταξιοδοτικών εισφορών απείχε ελάχιστα από εκείνο που υπολογίστηκε από την Eurostat. Επισημαίνεται ότι οι μικρές διαφορές μεταξύ των ποσοστών που προκύπτουν από την εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές· οι εν λόγω διαφορές τείνουν μακροπρόθεσμα να συμψηφιστούν.

Επομένως, η μέθοδος επέτυχε τον ειδικό στόχο της διασφάλισης ότι οι συνταξιοδοτικές εισφορές που καταβάλλονται στον προϋπολογισμό από το προσωπικό καλύπτουν το ένα τρίτο του κόστους στο πλαίσιο του συστήματος συνταξιοδότησης, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και, ως εκ τούτου, τη διασφάλιση της αναλογιστικής ισορροπίας του PSEO.

8. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ PSEO

Κατά τη δεκαετία του 1960, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι οι εισφορές του προσωπικού δεν θα καταβάλλονται σε πραγματικό συνταξιοδοτικό ταμείο, αλλά θα πιστώνονται αντ' αυτού στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά τον χρόνο της είσπραξής τους και θα δαπανώνται σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, δηλ. δεν θα χορηγούνται για ένα συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής. Παράλληλα, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι το μέρος των εισφορών της εργοδοσίας δεν θα εισπραχθεί. Αντίθετα, τα όργανα της ΕΕ ανέλαβαν τη δέσμευση να καταβάλλουν μελλοντικές συνταξιοδοτικές παροχές (που πρόκειται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης) κατά τη συνταξιοδότηση του προσωπικού.

Ως εκ τούτου, όσον αφορά τον προϋπολογισμό, το συνταξιοδοτικό καθεστώς παρήγαγε στο παρελθόν καθαρά έσοδα, καθώς δεν έχει ακόμα φθάσει σε ωριμότητα, ήτοι οι εισφορές που κατέβαλε το εν ενεργεία προσωπικό για απόκτηση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων υπερέβαιναν τις παροχές που αντλούσε ο περιορισμένος αριθμός συνταξιούχων. Τα έσοδα του συνταξιοδοτικού καθεστώτος αποτελούνταν από εισφορές που κατέβαλε το προσωπικό και εργοδοτικές εισφορές· οι τελευταίες δεν καταβάλλονταν σε ταμείο, αλλά απλώς αντικατοπτρίζονταν στις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις. Με αυτόν τον τρόπο, **ο προϋπολογισμός της ΕΕ δανειζόταν στην πράξη χρήματα από τα μέλη του συνταξιοδοτικού καθεστώτος με αντάλλαγμα την εγγύηση ότι θα καταβάλει τις μελλοντικές παροχές**.

Λόγω της ανάπτυξης της ΕΕ και του εργατικού δυναμικού της από τη δημιουργία του συνταξιοδοτικού καθεστώτος κατά τη δεκαετία του 1960, ο καθαρός αριθμός συνταξιούχων (διαφορά μεταξύ του αριθμού των μελών του προσωπικού που συνταξιοδοτούνται και του αριθμού των συνταξιούχων που αποβιώνουν) αυξήθηκε και θα εξακολουθήσει να αυξάνεται κατά το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ). Παρόλο που, μακροπρόθεσμα, οι συνταξιοδοτικές δαπάνες θα μειωθούν σημαντικά χάρη στις διαδοχικές μεταρρυθμίσεις, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις υπόκειντο σε μεταβατικές διατάξεις, καθώς τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα προστατεύονται δυνάμει της αρχής των κεκτημένων δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, **οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της μεταρρύθμισης για τις συνταξιοδοτικές δαπάνες εμφανίζονται μόνο σταδιακά στο πέρασμα του χρόνου**. Κατά συνέπεια, λόγω της έλλειψης ωριμότητας του PSEO, η τάση αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών αναμένεται να συνεχιστεί έως τη δεκαετία του 2040.

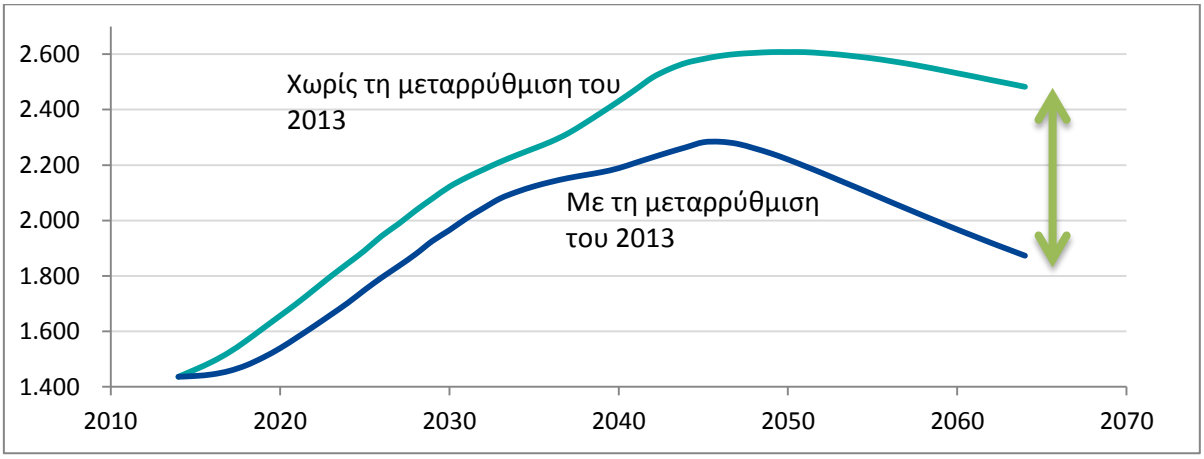
Οι σημαντικές οικονομίες για τις συντάξεις που θα δημιουργηθούν λόγω της μεταρρύθμισης (βλ. γράφημα 2) επιβεβαιώθηκαν το 2016 με μελέτη της Eurostat για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στον προϋπολογισμό του κόστους των συντάξεων[10]. Η εν λόγω μελέτη έγινε θετικά δεκτή από τα κράτη μέλη, ως αντικειμενική και ρεαλιστική αποτίμηση της κατάστασης. Η Eurostat διαπίστωσε ότι η μεταρρύθμιση του 2013 θα επιφέρει **μείωση των μακροπρόθεσμων συνταξιοδοτικών δαπανών κατά περίπου 30 %,** επιπροσθέτως των οικονομιών από την προηγούμενη αναμόρφωση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος το 2004.

10 SWD(2016) 268.

Μετά από την εν λόγω μελέτη της Eurostat, αρκετά κράτη μέλη τόνισαν τη σημασία της συνταξιοδοτικής κάλυψης στο πλαίσιο διασφάλισης ότι η ΕΕ παραμένει ένας ελκυστικός θεσμός για υποψηφίους από όλα τα κράτη μέλη και ιδίως τα κράτη μέλη με υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα.

Επιπλέον, οι δύο διαδοχικές, μεγάλης κλίμακας μεταρρυθμίσεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης θεσπίστηκαν εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος (ήτοι το 2004 και το 2014), γεγονός που επέβαλε τη νομική αναγκαιότητα θέσπισης **μεταβατικών μέτρων** στο πλαίσιο της υλοποίησής τους, τα οποία αφορούν μεγάλα τμήματα του προσωπικού που είναι επί του παρόντος εν ενεργεία. Πέραν των εν λόγω νομικών περιορισμών, η πραγματοποίηση περαιτέρω αλλαγών στους ισχύοντες κανόνες σε αυτό το στάδιο θα υπονόμευε ακόμη περισσότερο τη βεβαιότητα και προβλεψιμότητα όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας και τις συνταξιοδοτικές παροχές. Αυτό θα εμπόδιζε περαιτέρω την ικανότητα των θεσμικών οργάνων να αντιμετωπίζουν τις σημαντικές γεωγραφικές ανισορροπίες που παρατηρούνται.

Γράφημα 2 – Εξέλιξη των μακροπρόθεσμων δαπανών για συντάξεις (ποσά σε εκατ. EUR σε σταθερές τιμές) σύμφωνα με τη μελέτη της Eurostat του 2016

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εφαρμογή του του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης από την Επιτροπή εξασφάλισε τη σταθερότητα του PSEO και την ισορροπία του πλασματικού ταμείου και, παράλληλα, οι μεταρρυθμίσεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης του 2004 και του 2013 εφαρμόζονται με επιτυχία, με αποτέλεσμα τη σταδιακή αύξηση των ετήσιων οικονομιών.

Με βάση τα ανωτέρω, η εφαρμογή του παραρτήματος XII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης εκπληρώνει τον ειδικό στόχο της που συνίσταται στη διασφάλιση της ισορροπίας του PSEO, δεδομένου ότι η συνταξιοδοτική εισφορά που καταβάλλουν οι υπάλληλοι στον προϋπολογισμό καλύπτει το ένα τρίτο των δικαιωμάτων που αποκτώνται κάθε έτος για τους ακόλουθους λόγους:

– το ποσοστό εισφοράς που υπολογίστηκε από την Eurostat κάλυπτε, κατά το συγκεκριμένο έτος, το ένα τρίτο των αποκτηθέντων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων·

- το υπολογισθέν ποσοστό εισφοράς επικυρώθηκε από εθνικούς εμπειρογνώμονες και ανεξάρτητους ειδικευμένους εμπειρογνώμονες·

- το εφαρμοζόμενο ποσοστό εισφοράς ελάχιστα απείχε από εκείνο που υπολογίστηκε·

- οι μικρές διαφορές μεταξύ των υπολογισθέντων και των εφαρμοζόμενων ποσοστών οφείλονται στις ειδικές διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Δεδομένου ότι οι εν λόγω διαφορές ενδέχεται να είναι θετικές ή αρνητικές, τείνουν μακροπρόθεσμα να ακυρωθούν αμοιβαία.

Οι συννομοθέτες αποφάσισαν ότι η παρούσα έκθεση θα πρέπει να επικεντρωθεί στην αναλογιστική ισορροπία του συνταξιοδοτικού καθεστώτος την περίοδο 2014-2018 και όχι στη μελλοντική εξέλιξη των συνταξιοδοτικών δαπανών. Σε αντιδιαστολή, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Επιτροπή, στην πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του επόμενου ΠΔΠ, παρουσίασε τις προβλεπόμενες δαπάνες για την περίοδο 2021 – 2027 βάσει κυρίως της ετήσιας αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών που παρουσιάζονται στο τμήμα 8. Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή ανέλαβε επίσης να εξετάσει τη σκοπιμότητα δημιουργίας κεφαλαιοποιητικού συνταξιοδοτικού ταμείου για τους υπαλλήλους της ΕΕ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου το 2023.